

UCHWAŁA NR 12/2021
ZARZĄDU POWIATU W BIAŁOGARDZIE

z dnia 4 lutego 2021 r.

**w sprawie zatwierdzenia Programu działalności Powiatowego Domu Samopomocy Centrum
Rehabilitacyjno-Kulturalnego w Białogardzie dla osób przewlekle psychicznie chorych i z
niepełnosprawnością intelektualną (typ A i B)**

Na podstawie art. 36 ust. 1 ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie powiatowym (t.j. Dz.U. z 2020 r., poz. 920) oraz § 4 ust. 1 pkt 3 i ust. 2 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 9 grudnia 2010 roku w sprawie środowiskowych domów samopomocy (t.j. Dz.U. z 2020 r., poz. 249), Zarząd Powiatu w Białogardzie uchwala, co następuje:

§ 1. Zatwierdza się Program działalności Powiatowego Domu Samopomocy Centrum Rehabilitacyjno-Kulturalnego w Białogardzie dla osób przewlekle psychicznie chorych i niepełnosprawnością intelektualną (typ A i B) opracowany w uzgodnieniu z Wojewodą Zachodniopomorskim - w brzmieniu stanowiącym załącznik do uchwały.

§ 2. Traci moc uchwała Nr 63/2020 Zarządu Powiatu w Białogardzie z dnia 27 sierpnia 2020 roku w sprawie zatwierdzenia Programu Działalności Powiatowego Domu Samopomocy Centrum Rehabilitacyjno-Kulturalnego w Białogardzie dla osób przewlekle psychicznie chorych i z niepełnosprawnością intelektualną (typ A i B).

§ 3. Wykonanie uchwały powierza się Dyrektorowi Powiatowego Domu Samopomocy Centrum Rehabilitacyjno-Kulturalnego w Białogardzie.

§ 4. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

STAROSTA

mgr Piotr Pakuszto

PROGRAM DZIAŁALNOŚCI
POWIATOWEGO DOMU SAMOPOMOCY
CENTRUM REHABILITACYJNO-KULTURALNEGO W BIAŁOGARDZIE
TYP A I TYP B

Niniejszy program stanowi syntezę pracy terapeutycznej w Powiatowym Domu Samopomocy Centrum Rehabilitacyjno- Kulturalnym w Białogardzie.

Opracowano o następujące akty prawne:

1. Ustawa z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej (tekst jedn.: Dz. U. z 2020 r. poz. 1876, z późn. zm.);
2. Ustawa z dnia 19 sierpnia 1994 roku o ochronie zdrowia psychicznego (tekst jedn.: Dz. U. z 2020 r. poz.685);
3. Rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 9 grudnia 2010 r. w sprawie środowiskowych domów samopomocy (Dz. U. z 2020r. Nr 249);

Dane teleadresowe:

Powiatowy Dom Samopomocy Centrum Rehabilitacyjno- Kulturalne w Białogardzie

ul. Plac Wolności 1

78-200 Białogard

nr tel. 94 312 59 99

adres poczty elektronicznej: kontakt@pds.powiat-bialogard.pl

Adresaci:

Dom przeznaczony jest dla osób przewlekle psychicznie chorych i niepełnosprawnych intelektualnie, mających poważnie trudności w życiu codziennym , wymagających pomocy i opieki niezbędnej do życia w środowisku rodzinnym i społecznym, jednocześnie wymagających wsparcia i postępowania rehabilitacyjnego z terenu Powiatu białogardzkiego.

Powiatowy Dom Samopomocy Centrum Rehabilitacyjno- Kulturalne w Białogardzie jest ośrodkiem wsparcia pobytu dziennego. Powiatowy Dom Samopomocy Centrum Rehabilitacyjno-Kulturalne w Białogardzie jest ogniwem oparcia społecznego dla 54 osób, które ukończyły 18 rok życia, przeznaczonym dla następującej grupy odbiorców:

- **typ A**- dla osób przewlekle psychicznie chorych
- **typ B** -dla osób z niepełnosprawnością intelektualną

Uczestnikami Powiatowego Domu Samopomocy Centrum Rehabilitacyjno-Kulturalnego w Białogardzie są osoby z terenu Powiatu Białogardzkiego, a w uzasadnionych przypadkach, na podstawie porozumień zawartych z jednostkami samorządów terytorialnych, mogą to być także osoby z terenu innych powiatów.

Zasady kierowania oraz przyjmowania do ośrodka

Uczestnikami ośrodka mogą być osoby, które są pełnoletnie i zostały zakwalifikowane przez ośrodki pomocy społecznej na obszarze powiatu białogardzkiego, przyjmowane do ośrodka na podstawie decyzji wydanej przez Starostę, z upoważnienia, którego działa dyrektor Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie.

Odpłatność za usługi świadczone osobom z zaburzeniami psychicznymi będącymi uczestnikami Domu ustalane są zgodnie z art. 51 b Ustawy z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej (Dz.U. 2019 r. poz. 1507 z późn.zm.).

Zgodnie z §7 ust. 9 Rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 9 grudnia 2010r. w sprawie środowiskowych domów samopomocy (Dz. U. z 2010r. Nr238, poz.1586 z późn. zm.), w razie częstych nieobecności uczestników, trwających przez okres dłuższy niż 10 dni roboczych i związanej z tym możliwości świadczenia usług dla dodatkowych osób, do domu mogą być skierowane kolejne osoby, jednak w liczbie nie przekraczającej liczby uczestników o częstych nieobecnościach, nie wyższej niż 20% liczby miejsc w domu.

Źródło finansowania:

1. Dom jest powiatową jednostką organizacyjną pomocy społecznej powołaną na podstawie uchwały Nr XXXVI/239/02 Rady Powiatu w Białogardzie z dnia 30 września 2002 r., w sprawie organizacji Powiatowego Domu Samopomocy Centrum Rehabilitacyjno – Kulturalnego w Białogardzie. Dom jest jednostką budżetową w całości finansowaną ze środków budżetu państwa. Podstawą gospodarki finansowej Domu jest roczny plan dochodów i wydatków, zwany planem finansowym Domu. Dotacja na funkcjonowanie ośrodka przekazywana jest z Zachodniopomorskiego Urzędu Wojewódzkiego do Starostwa Powiatowego w Białogardzie, który przekazuje ją do Powiatowego Domu Samopomocy Centrum Rehabilitacyjno-Kulturalnego w Białogardzie.

2. Nadzór nad bieżącą działalnością Domu sprawuje Starosta Białogardzki przy pomocy Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Białogardzie.

3. Wojewoda sprawuje nadzór merytoryczny nad działalnością Domu, jakością usług oraz nad zgodnością zatrudnienia pracowników Domu z wymaganymi kwalifikacjami.

Cel główny funkcjonowania ośrodka

Celem funkcjonowania ośrodka jest wsparcie osób z zaburzeniami psychicznymi i z niepełnosprawnością intelektualną.

Cele szczegółowe

- 1) poprawa jakości życia uczestników ośrodka poprzez podejmowanie działań wspierająco - rehabilitacyjnych;
- 2) rehabilitacja społeczna zmierzająca do ogólnego rozwoju sprawności psychospołecznej;
- 3) rozwijanie umiejętności w zakresie życia codziennego i funkcjonowania w społeczeństwie;
- 4) dążenie do pełnej integracji społecznej osób niepełnosprawnych poprzez ich czynne i aktywne uczestnictwo w życiu kulturalnym i społecznym w lokalnym środowisku;
- 5) prowadzenie rehabilitacji społecznej i zawodowej, rozumianej jako zespół działań zmierzających do osiągnięcia przez uczestników poprawy jakości życia, samodzielnego funkcjonowania oraz powstrzymania postępującej regresji poprzez zapewnienie wsparcia psychologicznego i terapeutycznego;
- 6) rozwijanie i podtrzymywanie umiejętności wykonywanych czynności dnia codziennego, celem zapobiegania nawrotom społecznej dekompensacji.

Priorytetowe kierunki działań terapeutycznych obejmują:

1. Kształtowanie i pogłębianie umiejętności samodzielnego funkcjonowania;
2. Kształtowanie i pogłębianie umiejętności interpersonalnych;
3. Rozwijanie zainteresowań i inspirowanie do nowych form aktywności;
4. Wsparcie w zakresie rehabilitacji społecznej i zawodowej.

Zadania Domu i formy zajęć:

1. Udzielanie wsparcia osobom z zaburzeniami psychicznymi i niepełnosprawnymi intelektualnie;
2. Poprawa jakości życia uczestników Domu poprzez podejmowanie działań wspierająco - rehabilitacyjnych;
3. Rehabilitacja społeczna zmierzająca do ogólnego rozwoju i poprawy sprawności psychospołecznej;
4. Rozwijanie umiejętności w zakresie życia codziennego i funkcjonowania w społeczeństwie;
5. Inspirowanie powstania sieci oparcia i samopomocy wśród uczestników Domu, ich rodzin i wzmocnienie więzi społecznych;
6. Kształtowanie umiejętności samorealizacji i umiejętności spędzania czasu wolnego;
7. Prowadzenie terapii zajęciowej zmierzającej do ogólnego rozwoju i umiejętności zawodowych;

Terapeuci, opiekunowie i inni specjaliści dostosowują treści, metody i organizację zajęć do możliwości psychofizycznych uczestników a także uwzględniając indywidualne potrzeby. Każdy uczestnik traktowany jest indywidualnie, podmiotowo. Dla każdego uczestnika

opracowywany jest Indywidualny Plan Postępowania Wspierająco – Aktywizujący zgodnie z jego potrzebami i możliwościami psychofizycznymi.

Działania wspierająco-aktywizujące wobec uczestników realizowane są w formie zajęć zorganizowanych tj. treningów i zajęć w pracowniach, grupowych i indywidualnych. Metody pracy to: modelowanie, warsztaty, prezentacja, ćwiczenia i inne, zależnie od potrzeb. Formy i metody pracy są zindywidualizowane i nie mogą podlegać standaryzacji.

Indywidualizacja działań dotyczy również dokonywania oceny postępów funkcjonowania uczestników i realizacji indywidualnych planów wspierająco –aktywizujących, dokonywanej co 6 miesięcy przez Zespół Wspierająco- Aktywizujący.

Metody, sposoby i kryteria oceny postępów realizacji indywidualnych planów wspierająco-aktywizujących

Podstawową metodą oceny postępów uczestników jest ocena zespołu wspierająco – aktywizującego, w skład którego wchodzi pracownicy i dyrektor Domu. Każdy z uczestników podlega ocenie zespołu a wnioski z terapii oraz ścieżka postępowania opisywana jest w indywidualnym planie postępowania wspierająco - aktywizującym od momentu przyjęcia uczestnika do Domu, co pół roku. W zależności od potrzeb, zespół wspierająco - aktywizujący zbiera się (nie rzadziej jednak niż raz na pół roku) w celu omówienia planów postępowania wspierająco -aktywizującego, przeanalizowania ewentualnych osiągniętych rezultatów, a także w razie potrzeby modyfikacji postępowania terapeutycznego.

Do osiągnięcia celów w ośrodku utworzone są :

1. Pracownie:

- a) gospodarstwa domowego
- b) plastyczna
- c) rehabilitacyjna
- d) komputerowa
- e) stolarsko-modelarska
- f) polisensoryczna
- g) fotograficzno-filmowa
- h) ceramiczna
- i) hortiterapii

2. Gabinety:

- a) psychologiczno-logopedyczny ponadto pełniący funkcję pokoju wyciszeń

3. Sale:

- a) terapii grupowej
- b) spotkań społeczności Domu

Zajęcia w pracowniach ukierunkowane są na rozwój manualny, kształcenie koordynacji wzrokowo-ruchowej i słuchowo-ruchowej, posługiwanie się prostymi narzędziami, wykonywanie wszelkich prac niezbędnych w codziennym funkcjonowaniu.

I. POWIATOWY DOM SAMOPOMOCY **CENTRUM REHABILITACYJNO-KULTURALNE W BIAŁOGARDZIE**

TYP A - dla osób przewlekle psychicznie chorych

Program działalności – oferta dla uczestników Domu typu A jest skierowana do osób przewlekle psychicznie chorych. Doświadczenie choroby psychicznej wiąże się z poczuciem wyobcowania i osamotnienia oraz z trudnościami w kontaktach z innymi ludźmi. Osoby te niechętnie podejmują jakiegokolwiek działania. Tracą wiarę we własne możliwości. Trudno jest im znaleźć miejsce, w którym mogliby dzielić się swoimi przeżyciami i pomysłami.

Dom typu A w swoim programie działalności zakłada następujące cele:

- zwiększenie pewności siebie i poczucia własnej wartości w kontaktach z innymi ludźmi;
  - zwiększenie aktywności poprzez nabycie umiejętności radzenia sobie z chorobą psychiczną;
  - zapewnienie możliwości dzielenia się swoimi przeżyciami oraz poszukiwaniem rozwiązań;
  - poprawę wzajemnych relacji interpersonalnych;
  - integrację społeczną;
  - zmianę postrzegania i wizerunku osób niepełnosprawnych w środowisku bez względu na przyczynę niepełnosprawności;
- poprawę umiejętności samoobsługowych w zakresie higieny osobistej, przygotowywania i spożywania posiłków, ubierania się, dbania o swój wygląd.

Dom typu A realizuje swoje cele poprzez stosowanie różnorodnych form zajęć indywidualnych i grupowych dostosowanych do potrzeb i możliwości uczestnika, jak również do możliwości organizacyjnych i finansowych.

Program działania Domu typu A przewiduje następujące obszary działania i formy zajęć:

1. Terapia zajęciowa w pracowniach: gospodarstwa domowego, plastycznej, rehabilitacyjnej, komputerowej, stolarsko- modelarskiej, polisensorycznej, fotograficzno- filmowej,ceramicznej i hortiterapii;
2. Terapia logopedyczna ;
3. Trening funkcjonowania w życiu codziennym tj. trening dbałości o wygląd zewnętrzny, trening nauki higieny, trening kulinarny, trening umiejętności praktycznych; trening gospodarowania własnymi środkami finansowymi;
4. Trening budżetowy;
5. Trening spędzania czasu wolnego w tym rozwijanie zainteresowań literaturą, audycjami radiowymi, telewizyjnymi, Internetem, udział w spotkaniach towarzyskich i kulturalnych;
6. Trening umiejętności interpersonalnych i rozwiązywania problemów tj. kształtowanie pozytywnych relacji uczestnika z osobami bliskimi, sąsiadami, z innymi osobami w czasie zakupów, w środkach komunikacji publicznej, w urzędach, w instytucjach kultury;
7. Trening umiejętności komunikacyjnych; w tym z wykorzystaniem alternatywnych i wspomagających sposobów porozumiewania się, w przypadku w komunikacji werbalnej;
8. Poradnictwo/zajęcia z pedagogiem;
9. Poradnictwo psychologiczne;
10. Poradnictwo psychiatryczne;
11. Pomoc w załatwianiu spraw urzędowych;
12. Praca socjalna: w środowisku oraz w Powiatowym Domu Samopomocy Centrum Rehabilitacyjno-Kulturalnym w Białogardzie,
13. Pomoc w dostępie do niezbędnych świadczeń zdrowotnych;
14. Terapia ruchowa – w tym zajęcia sportowe, turystyka i rekreacja, zajęcia taneczno-ruchowe, basen i inne formy według potrzeb;
15. Niezbędna opieka;
16. Inne formy postępowania przygotowujące do uczestnictwa w warsztatach terapii zajęciowej lub podjęcia zatrudnienia, w tym w warunkach pracy chronionej na przystosowanym stanowisku.

Założone efekty działań terapeutycznych oraz treningów u uczestników:

1. Wzrost aktywności psychoruchowej oraz sprawności fizycznej;
2. Wzrost umiejętności nawiązywania kontaktów interpersonalnych (nawiązywanie i podtrzymywanie rozmowy, umiejętność funkcjonowania w grupie, podejmowanie aktywnych działań, wywiązywanie się z obowiązków);
3. Poprawa samooceny;
4. Wzrost zainteresowania aktywnym sposobem spędzania czasu wolnego;
5. Nabycie umiejętności radzenia sobie z własnymi emocjami;
6. Wzrost poczucia własnej wartości;
7. Poprawa aktywności zawodowej.

II. POWIATOWY DOM SAMOPOMOCY **CENTRUM REHABILITACYJNO-KULTURALNE W BIAŁOGARDZIE**

TYP B- dla osób z niepełnosprawnością intelektualną

Program działalności – Dom typu B jest placówką pobytu dziennego dla osób z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu głębokim, znacznym i umiarkowanym, a także osób z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu lekkim, jeżeli jednocześnie występują inne zaburzenia, zwłaszcza neurologiczne.

Oferta Domu typu B wychodzi naprzeciw potrzebom osób z niepełnosprawnością intelektualną, które potrzebują środowiskowego wsparcia z uwzględnieniem terapii społecznej dającej im możliwość funkcjonowania w grupie, aktywnego spędzania czasu, rozwijania umiejętności z zakresu samoobsługi oraz zaradności życiowej. Program ukierunkowany jest na rozwój indywidualny osób z niepełnosprawnością intelektualną poprzez przygotowanie ich do niezależnego i godnego życia oraz zapewnienia im właściwego miejsca w rodzinie i społeczeństwie.

Dom typu B w swoim programie zakłada następujące cele:

- wyposażenie osób z niepełnosprawnością intelektualną w podstawowe umiejętności i wiadomości;
- poprawę wzajemnych relacji interpersonalnych;
- zapobieganie powstawaniu nowych niepełnosprawności;
- integrację społeczną;
- aktywizowanie uczestników zajęć, rozwijanie ich zainteresowań, indywidualnych uzdolnień, poprzez aktywny udział w różnorodnych zajęciach terapeutycznych;
- praca nad zwiększaniem poczucia własnej wartości w kontaktach z innymi ludźmi;
- wszechstronne wsparcie uczestników i ich rodzin;
- wypracowanie i rozszerzanie zakresu zaradności i samodzielności życiowej adekwatnie do indywidualnego poziomu funkcjonowania;
- zmianę postrzegania i wizerunku osób niepełnosprawnych w środowisku bez względu na przyczynę niepełnosprawności.

Cele realizowane są poprzez stosowanie różnorodnych form zajęć indywidualnych i grupowych dostosowanych do potrzeb i możliwości uczestników oraz do możliwości organizacyjnych i finansowych Domu.

Program działania Domu typu B przewiduje następujące obszary działania i formy zajęć:

1. Terapia zajęciowa w pracowniach: gospodarstwa domowego, plastycznej, rehabilitacyjnej, komputerowej, stolarsko- modelarskiej, polisensorycznej, fotograficzno- filmowej, ceramicznej i hortiterapii;
2. Terapia logopedyczna;
3. Trening funkcjonowania w życiu codziennym tj. trening dbałości o wygląd zewnętrzny, trening nauki higieny, trening kulinarny, trening umiejętności praktycznych;
4. Trening budżetowy;
5. Trening spędzania czasu wolnego w tym rozwijanie zainteresowań literaturą, audycjami radiowymi, telewizyjnymi, Internetem, udział w spotkaniach towarzyskich i kulturalnych
6. Trening umiejętności interpersonalnych i rozwiązywania problemów tj. kształtowanie pozytywnych relacji uczestnika z osobami bliskimi, sąsiadami, z innymi osobami w czasie zakupów, w środkach komunikacji publicznej, w urzędach, w instytucjach kultury;
7. Trening umiejętności komunikacyjnych; w tym z wykorzystaniem alternatywnych i wspomagających sposobów porozumiewania się, w przypadku w komunikacji werbalnej;
8. Poradnictwo/zajęcia z pedagogiem;
9. Poradnictwo psychologiczne;
10. Poradnictwo psychiatryczne;
11. Pomoc w załatwianiu spraw urzędowych;
12. Praca socjalna: w środowisku oraz w Powiatowym Domu Samopomocy Centrum Rehabilitacyjno-Kulturalnym w Białogardzie,
13. Pomoc w dostępie do niezbędnych świadczeń zdrowotnych;
14. Terapia ruchowa – w tym zajęcia sportowe, turystyka i rekreacja, zajęcia taneczno-ruchowe, basen i inne formy według potrzeb;
15. Niezbędna opieka;
16. Inne formy postępowania przygotowujące do uczestnictwa w warsztatach terapii zajęciowej lub podjęcia zatrudnienia, w tym w warunkach pracy chronionej na przystosowanym stanowisku.

Założone efekty działań terapeutycznych oraz treningów u uczestników:

1. Wzrost aktywności psychoruchowej oraz sprawności fizycznej;
2. Wzrost umiejętności nawiązywania kontaktów interpersonalnych (nawiązywanie i podtrzymywanie rozmowy, umiejętność funkcjonowania w grupie, podejmowanie aktywnych działań, wywiązywanie się z obowiązków);
3. Poprawa samooceny;
4. Wzrost zainteresowania aktywnym sposobem spędzania czasu wolnego;
5. Nabycie umiejętności radzenia sobie z własnymi emocjami;
6. Wzrost poczucia własnej wartości;
7. Udział i większa aktywność w zajęciach terapeutycznych prowadzonych w Domu;
8. Poprawa funkcjonowania osób z niepełnosprawnością intelektualną w życiu codziennym;
9. Poprawa aktywności zawodowej.